

Betænkning afgivet af Finansudvalget den 0. april 2023

Betænkning og indstilling (2. udkast)

vedrørende

den del af Statsrevisorernes afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 2021

1. Udvalgsarbejdet

Statsrevisorernes afgav den 20. februar 2023 den endelige betænkning over statsregnskabet for 2021 og forelægger statsregnskabet for finansåret 2021 med Statsrevisorernes bemærkninger til Folketingets beslutning i overensstemmelse med grundlovens § 47, stk. 3.

Statsrevisorerne indstiller, at statsregnskabet for 2021 godkendes, men med bemærkning om, at Rigsrevisionen har taget forbehold for afgrænsede dele af statsregnskabet.

Behandlingen af Statsrevisorernes endelige betænkning over statsregnskabet

Finansudvalget påbegyndte behandlingen af den endelige betænkning over statsregnskabet den 16. marts 2022 og har behandlet betænkningen i 3 møder.

Det fremgår af Statsrevisorernes endelige betænkning over statsregnskabet for 2021, at Rigsrevisionen har taget forbehold for afgrænsede dele af statsregnskabet, da der er konstateret fejl og usikkerheder for i alt ca. 1 pct. af de samlede indtægter og udgifter, og at der for femte år i træk er taget forbehold for, om § 38. Skatter og afgifter er rigtig.

På den baggrund havde udvalget den 23. marts 2023 møde med Statsrevisorerne, Rigsrevisionen og Skatteudvalget om forbeholdet på statsregnskabet og situationen på Skatteministeriets område.

Behandlingen af Statsrevisorernes beretninger

Udvalget har løbende behandlet Statsrevisorernes beretninger og Rigsrevisionens beretninger, der ligger til grund for disse, efterhånden som de har foreligget. Udvalget har stillet spørgsmål til og haft samråd med ministre, hvor beretningerne har givet anledning hertil. Der henvises til FIU alm. del – samrådsspørgsmål D, N, O, U, T, S og Ø (folketingsåret 2021-22).

2. Politiske bemærkninger

Udvalget noterer sig, at statsregnskabet for 2021 i alle væsentlige henseender er rigtigt, og at staten i alle væsentlige henseender har overholdt bevillingerne. Udvalget noterer sig dog også, at Rigsrevisionen modsat tidligere år har taget forbehold i erklæringen for hele statsregnskabet, da der kan konstateres fejl og usikkerheder på i alt ca. 1 pct. af de samlede indtægter og udgifter. Fejl og usikkerheder som primært kan henledes til Skatteministeriets dele af regnskabet, men også fejl i Sundhedsministeriets, Erhvervsministeriets og Beskæftigelsesministeriets dele af regnskabet.

Udvalget ser med bekymring på, at Rigsrevisionen for femte år i træk har taget forbehold for, om § 38. Skatter og afgifter i statsregnskabet er rigtig, og at fejl og usikkerheder i Skatteministeriets forvaltning og regnskabsaflæggelse øger statens tab af indtægter. Udvalget forudsætter, at Statsrevisorernes bemærkninger i den endelige betænkning over statsregnskabet og den i de øvrige beretninger rejste kritik allerede har givet de berørte ministerier og styrelser anledning til overvejelser om en forbedring på de punkter, som omfattes af kritikken.

Udvalget tager til efterretning, at Statsrevisorerne og Rigsrevisionen over for udvalget har givet udtryk for, at der i Skatteministeriet arbejdes konstruktivt med Rigsrevisionens anbefalinger, og at der trods alt kan registreres en fremgang. I den forbindelse har udvalget ligeledes noteret sig, at Skatteministeren i forbindelse med oversendelsen af årsregnskabet 2022 for hovedkontiene på finanslovens § 38. Skatter og afgifter, jf. FIU alm. del – bilag 101, har givet en status på Skatteministeriets arbejde med at styrke regnskabsaflæggelsen og håndtere de usikkerheder og fejl, som i de seneste år har givet anledning for Rigsrevisionen til at tage forbehold for regnskabs rigtighed. Udvalget anerkender, at der i Skatteministeriet arbejdes på at styrke regnskabsaflæggelsen, men konstaterer også, at problemerne endnu ikke er løst.

Vedrørende beretning nr. 15/2021 om Finansministeriets udstedelse af 30-årige statsobligationer i 2008 bemærkes, at Finansudvalget har fulgt denne sag løbende og har haft finansministeren i samråd den 28. juni 2022, jf. FIU alm. del – samrådspørgsmål S-U (folketingsåret 2021-22). Endvidere er der stillet en række skriftlige spørgsmål vedrørende beretningen. Der henvises til FIU alm. del – spørgsmål 176, 273, 274, 277, 307-319, 380, 381, 422-430, 432 (folketingsåret 2021-22), og FIU alm. del – spørgsmål 140. Endvidere henvises der til FIU alm. del – bilag 36 og 213 (folketingsåret 2021-22).

Udvalget tager til efterretning, at Statsrevisorerne på deres møde den 20. februar 2023 har behandlet ovennævnte beretning og besluttet at optage den i endelig betænkning over statsregnskabet for 2021 som afsluttet sag med følgende bemærkninger til Folketinget: »Da beretningen blev afgivet i april 2022 fandt Statsrevisorerne det bemærkelsesværdigt, at Finansministeriet fandt, at der ikke var grundlag for beretningens konklusion og Statsrevisorernes bemærkning, mens Rigsrevisionen fastholdt, at der forelå et fuldt dækkende grundlag for beretningens konklusioner. For at udrede dette tvivlsspørgsmål har Statsrevisorerne efterfølgende afholdt et møde med finansministeren, som har afgivet en ny redegørelse til sagen. I den nye ministerredagørelse anførte ministeren bl.a., at det havde været nyttigt med mere fyldige begrundelser i forbindelse med Nationalbankens indstilling om forøgelse af udstedelsesomfanget og Finansministeriets forelæggelse for den daværende finansminister. Dette har Finansministeriet taget til efterretning.

Statsrevisorerne skal medgive finansministeren og Finansministeriet, at beretningen ikke indeholder en vurdering af, om udstedelsen af 30-årige statsobligationer i 2008 var det mest hensigtsmæssige finanspolitiske tiltag i forhold til at understøtte fastkurspolitikken og statsgældspolitikken. Det har hverken været Statsrevisorernes eller Rigsrevisionens intention at gennemføre en sådan undersøgelse.

Statsrevisorerne har derimod anmodet om, og Rigsrevisionen har gennemført, denne undersøgelse af beslutningsgrundlaget, dvs. om Finansministeriet i tilfredsstillende grad har begrundet udstedelsen af statsobligationerne i fastkurspolitikken, og om finansministeren har videregivet alle re-

levante oplysninger til Folketinget. Som det fremgår af beretningen har udstedelsen af statsobligationer for 60 mia. kr. været begrundet i hensyn til fastkurs- eller statsgældspolitikken, men 27,6 mia. kr. har ikke. Udstedelsen af de sidste 27,6 mia. kr. har alene været begrundet i en kraftig efterspørgsel fra markedet (herunder fra ATP), og den har overvejende tilgodeset danske pensionskunder og ikke et finansieringsbehov i staten.

Statsrevisorerne kan ikke afvise, at den sidste udstedelse er sket med de bedste intentioner, og at den skal ses i sammenhæng med det tidspres, Finansministeriet var under i efteråret 2008 i forhold til at finde løsninger i forhold til den økonomiske krise.

Statsrevisorerne må dog gentage, at udstedelsen af 30-årige statsobligationer for yderligere 27,6 mia. kr. i 2008 har påført staten højere renteudgifter end nødvendigt umiddelbart efter udstedelsen. Udstedelsen har kostet skatteyderne ca. 1,24 mia. kr. mere p.a., end hvis der kun var blevet udstedt 30-årige statsobligationer for 60 mia. kr.« Der henvises til FIU alm. del – bilag 72.

Udvalget konstaterer, at Finansministeriet – ifølge Statsrevisorerne og Rigsrevisionen – ikke har kunnet give en klar begrundelse for udstedelse af statsobligationer for yderligere 27,6 mia. kr., som har påført staten en merudgift på ca. 1,24 mia. kr. p.a.

3. Indstilling

Udvalget indstiller herefter følgende beslutningsforslag til vedtagelse:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2021

Statsregnskabet for finansåret 2021 godkendes.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Anne Paulin (S) Benny Engelbrecht (S) Jens Joel (S) Malte Larsen (S) Mogens Jensen (S) Simon Kollerup (S) fmd.

Torsten Schack Pedersen (V) Morten Dahlin (V) Henrik Frandsen (M) Dennis Flydtkjær (DD) nfm.

Hans Kristian Skibby (DD) Ole Birk Olesen (LA) Rasmus Jarlov (KF) Peter Kofod (DF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Pelle Dragsted (EL) Noah Sturis (ALT)

Radikale Venstre, Nye Borgerlige, Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6

Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		